

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

11.2.2009

B6-0101/2009

PREDLOG RESOLUCIJE

k izjavi Sveta in Komisije

v skladu s členom 103(2) poslovnika,

ki ga predlagajo Giusto Catania, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jens Holm in
Willy Meyer Pleite

v imenu skupine GUE/NGL

o nadaljnjih ukrepih glede dela začasnega odbora za preučitev domnev o
uporabi evropskih držav za prevoz in nezakonito pridržanje ujetnikov s strani
ameriške obveščevalne agencije Cia (TDIP)

B6-0101/2009

Resolucija Evropskega parlamenta o nadaljnjih ukrepih glede dela začasnega odbora za preučitev domnev o uporabi evropskih držav za prevoz in nezakonito pridržanje ujetnikov s strani ameriške obveščevalne agencije Cia (TDIP)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju mednarodnih, evropskih in nacionalnih instrumentov na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter prepovedi samovoljnega pripora, prisilnih izginotij in mučenja, kot sta Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah s 16. decembra 1966 in Konvencija proti mučenju in drugemu okrutnemu, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju z 10. decembra 1984,
 - ob upoštevanju poročila odbora TDIP o ugotovitvah glede domnevne uporabe evropskih držav za prevoz in nezakonito pridržanje ujetnikov s strani ameriške obveščevalne agencije Cia ter drugih poročil in resolucij o tem vprašanju, vključno z dejavnostmi Sveta Evrope v zvezi s tem,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. februarja 2009 o vračanju in preselitvi zapornikov iz centra za pridržanje v Guantanamu,
 - ob upoštevanju svoje odločitve, da nacionalnim parlamentom pošlje pismo o nadaljnjih ukrepih držav članic glede poročila odbora TDIP,
 - ob upoštevanju člena 103(2) svojega poslovnika,
- A. ker je s svojim poročilom o domnevni uporabi evropskih držav za prevoz in nezakonito pridržanje ujetnikov s strani ameriške obveščevalne agencije Cia na države članice, Komisijo in Svet naslovil več podrobnih priporočil,
- B. ker se je v državah članicah Evropske unije od sprejetja tega poročila zvrstilo kar nekaj dogodkov, med drugim:
- izjave britanskega zunanjega ministra o dveh poletih v zvezi z letaloma, ki sta leta 2002 pristali na ozemlju Združenega kraljestva, med tem ko sta v okviru izrednih izročitev ZDA prevažali dva zapornika; oblikovanje seznama sumljivih letov, poslanega oblastem ZDA, od katerih so zahtevali izrecna zagotovila, da ni šlo za izročitve, in izjave predsednika vlade v zvezi s tem,
 - odločitev poljskega predsednika vlade, da tožilcem izroči dokumente o Ciinih letih in zaporih, in ugotovitve poljskega državnega tožilca, da je Cia za svoje lete več kot desetkrat uporabila letališče Szymany, kar potrjuje ugotovitve odbora TDIP,
 - objava dokumentov v španskem časniku El Pais z novimi informacijami glede Ciinih letalskih prevozov zapornikov v Španiji, ki jih je potrdil nekdanji minister za zunanje zadeve,
 - nove informacije o Ciinih letalskih prevozih zapornikov na Portugalskem, ki jih je podal portugalski minister za zunanje zadeve,
 - zahteve vlad, da se informacije v zvezi s preiskovanjem izročitev obravnavajo kot

državna tajnost, na primer v Italiji, kjer je sojenje o izročitvi Abu Omarja prekinjeno, dokler ustavno sodišče ne izreče sodbe o legitimnosti uporabe instrumenta državne tajnosti,

- C. ker je evropski komisar za pravosodje, svobodo in varnost 3. februarja 2009 v Evropskem parlamentu izjavil, da je sprejel številne ukrepe za izvajanje priporočil Evropskega parlamenta, vključno s pisnimi prošnjami poljskim in romunskim oblastem, naj razkrijejo vso resnico o domnevnem obstoju skrivnih zaporov na njihovem ozemlju, in z izdajo sporočila, v katerem predlaga nove ukrepe za civilno letalstvo,
- D. ker izredna izročitev in skrivno pridržanje nista v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah, Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in Listino o temeljnih pravicah in ker tudi oblasti ZDA trenutno pregledujejo obe praksi,
- E. ker so ameriške oblasti osebe, ugrabljene v nekaterih državah članicah v okviru programa izrednih izročitev, v zaliv Guantanamo ali druge države prepeljale na vojaških ali Ciinih letih, pri čemer so letala pogosto preletela ozemlje EU in v nekaterih primerih celo opravila vmesni postanek v nekaterih državah članicah EU; ker so osebe, prepeljane v tretje države, mučili v lokalnih zaporih,
- F. ker so nekatere države članice od ameriških oblasti zahtevale izpustitev in vrnitev oseb, ki so bile izredno izročene in imajo državljanstvo katere od držav članic ali pa so pred tem bivale na njihovem ozemlju; ker so imeli uradniki nekaterih držav članic dostop do zapornikov v Guantanamo ali drugih centrih za pridržanje in so jih tudi zaslišali, da bi preverili obtožnice, ki so jih proti njim vložile ameriške oblasti, ter s tem upravičili obstoj tovrstnih objektov za pridržanje,
- G. ker je iz poročila Evropskega parlamenta in poznejših dogodkov razvidno, da je bilo več držav članic EU vpletenih, ko sta Cia in ameriška vojska nezakonito pridržali in/ali prevažali zapornike v Guantanamo in skrivne zapore, katerih obstoj je predsednik Bush priznal, oziroma so pri tem aktivno ali pasivno sodelovale, kakor dokazujejo nekatere nedavno razkrite informacije v zvezi z odobritvami ameriških prošenj za prelete in informacije vlad o skrivnih zaporih, razvidno pa je tudi, da države članice EU nosijo določen delež politične, moralne in pravne odgovornosti za prevoz in pridržanje oseb v Guantanamo in drugih skrivnih centrih za pridržanje,
- H. ker odredbe predsednika Obame z 22. januarja 2009 pomenijo velik korak naprej, vendar vprašanja skrivnih priporov in ugrabitev ali mučenja ne obravnavajo v celoti,
 - 1. obsoja neukrepanje držav članic in Sveta, saj do zdaj še niso uspeli razkriti resnice glede programa izrednih izročitev ali izvršiti priporočil Evropskega parlamenta; obžaluje, da je Svet na zasedanju 3. februarja 2009 Parlamentu ponudil tako nezadovoljive odgovore;
 - 2. poziva države članice, Svet in Komisijo, naj v celoti izvedejo priporočila iz poročila Evropskega parlamenta o domnevni uporabi evropskih držav za prevoz in nezakonito pridržanje ujetnikov s strani obveščevalne agencije Cia in naj pomagajo odkriti resnico, tako da začnejo preiskave ali sodelujejo s pristojnimi organi, vključno z organi OZN in Sveta Evrope, da razkrijejo in zagotovijo vse pomembne informacije, in da zagotovijo učinkovit parlamentarni nadzor nad dejavnostmi tajnih služb; poziva Svet, naj razkrije vse

pomembne informacije o pogajanjih z organi ZDA v okviru delovne skupine o javnem mednarodnem pravu (COJUR);

3. poziva Združene države Amerike in Evropsko unijo, naj v okviru mednarodnega sodelovanja okrepi čezatlantski dialog o novem, skupnem pristopu, ki bi temeljil na skupnih vrednotah, kot je spoštovanje mednarodnega prava o človekovih pravicah, demokracije in načel pravne države;
4. pozdravlja dejstvo, da je predsednik Obama izdal tri odredbe o zaprtju centra za pridržanje v Guantanamu, odpravi sojenja pred vojaškimi komisijami in zaustavitvi mučenja;
5. ugotavlja, da vseeno obstajajo dvoumnosti glede delne ohranitve sistema izročitve in skrivnih objektov za pridržanje; zato znova poziva k zaprtju in prepovedi uporabe vseh drugih skrivnih centrov za pridržanje, ki jih neposredno ali posredno upravljajo organi ZDA na ameriškem ozemlju ali v tujini; opozarja, da je skrivno pridržanje samo po sebi huda kršitev temeljnih človekovih pravic;
6. opozarja, da je v skladu s členom 14 konvencije OZN proti mučenju vsaka žrtev mučenja upravičena do odškodnine in ima pravico do poštene in ustrezne odškodnine;
7. pozdravlja prihodnji obisk evropskega komisarja za pravosodje, svobodo in varnost, češkega predsedstva in koordinatorja EU za boj proti terorizmu v ZDA ter poziva predstavnike EU, naj s sogovorniki razpravljajo o izrednih izročitvah in skrivnih centrih za pridržanje, saj gre za hude kršitve mednarodnega in evropskega prava o človekovih pravicah;
8. poziva Evropsko unijo, države članice in oblasti ZDA, naj v celoti raziščejo in razjasnijo zlorabe in kršitve mednarodnega in nacionalnega prava o človekovih pravicah, temeljnih svoboščin, prepovedi mučenja in slabega ravnanja, prisilnih izginotij ter pravice do poštenega sojenja, ki so se zgodile v okviru vojne proti terorizmu, da se poišče odgovorne za skrivne centre za pridržanje, tudi za Guantanamo, in program izrednih izročitev, in da se zagotovi, da se take kršitve v prihodnje ne bodo ponovile in da bo boj proti terorizmu potekal brez kršitev človekovih pravic, temeljnih svoboščin, demokracije in načel pravne države;
9. poziva Svet in Komisijo, naj po obisku delegacije EU v ZDA poročata Evropskemu parlamentu o izvajanju sporazumov o vzajemni pravni pomoči in izročitvah ter o sodelovanju EU in ZDA na področju boja proti terorizmu, ob čemer mora biti zagotovljeno spoštovanje človekovih pravic, tako da bo pristojni odbor ta vprašanja lahko obravnaval v svojem poročilu, ki bo med drugim temeljilo tudi na odstavku 232 poročila odbora TDIP;
10. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, visokemu predstavniku za skupno zunanjo in varnostno politiko, koordinatorju EU za boj proti terorizmu, parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju zveze NATO, generalnemu sekretarju in predsedniku parlamentarne skupščine Sveta Evrope, generalnemu sekretarju OZN ter predsedniku in kongresu Združenih držav Amerike.